Între euforii și amenințări | Luisiana Dobrinescu

La mijlocul lunii iunie 2024, Bucureștiul a găzduit Conferința de TVA. Cea de-a doua ediție a evenimentului s-a desfășurat pe parcursul a două zile, pe 17 și 18 iunie 2024, aducând în prim-plan experți de renume din România și Europa.

Cele 12 prezentări ale avocaților și consultanților fiscali români, cu un ridicat nivel tehnic, au fost urmate de trei discursuri remarcabile ale invitaților internaționali: Rita de la Feria, Patrice Pillet și Tiina Ruohola.

Aș începe cu discursul memorabil al Ritei de la Feria, privitor la psihologia plății taxelor și impozitelor. În stilul său oratoric inconfundabil, Rita de la Feria a afirmat că, deși este în firea umană de a se erija de la această povară, în lipsa acestora, nu putem vorbi despre proiecte de infrastructură și orice alt tip de servicii publice. A fost un discurs al Ritei convingător și, din punctul meu de vedere, emoționant, pregătit cu delicatețe, pentru capitala țării europene cu cel mai mare deficit de TVA.

Tiina Ruohola a prezentat câteva modele de conduită ale autorităților fiscale din țările nordice, care au condus la o relație eficientă cu contribuabilii, atât din punctul de vedere al operativității acțiunilor acestora, cât și din perspectiva colectării TVA (și nu numai) la bugetul de stat. În acea parte de Europă, a fi în permanență aproape de contribuabil este văzută ca premisa necesară a conformării voluntare a acestuia.

Patrice Pillet, șeful diviziei de TVA din cadrul Comisiei Europene, a prezentat propunerile unor modificări de amploare ale Directivei de TVA, în sensul simplificării procedurilor administrative în cadrul comerțului intracomunitar cu bunuri

și servicii, dar și în sensul eliminării concurenței neloiale remarcate la nivelul serviciilor de cazare și transport de pasageri.

Am plecat cu euforia unei misiuni nobile, aceea a încurajării conformării voluntare, în special în contextul în care noi, cei de acolo, nu făceam parte nici din categoria defavorizată a persoanelor cu venituri mici, care au nevoie de sprijin pentru a accesa bunuri și servicii, nici din aceea a oamenilor care nu ar avea un cuvânt de spus mai departe.

Am plecat cu euforia bunei credințe…

Urma să revin rapid cu picioarele pe pământul balcanic, întrucât politicieni care nu au avut ocazia de a asculta discursuri motivaționale precum cele de mai sus au considerat oportun să introducă măsuri de forță: obligații suplimentare privind e-factura și un nou concept, decontul de TVA precompletat. Toate acestea, fără a fi rele prin ele însele, presupuneau sancțiuni imediate, în lipsa oricărei perioade de testare și cel mai rău, fără nicio consultare consistentă a mediului privat. Și iată cum, în mai puțin de 3 zile, unii și aceiași oameni care primiseră misiunea nobilă a încurajării voluntare, au fost puși în ipostaza de a-și proteja clienții împotriva unei abordări agresive a autorităților fiscale.

După amenințări cu proteste din partea contabililor, condimentate cu discursuri pe alocuri ieșite în decor, ordonanța de urgență care adusese respectivele modificări a fost modificată…de urgență.

Din păcate, luna iulie a debutat cu un puseu de abuzuri ale acelorași organe fiscale, care, într-un comunicat de presă din 5 iulie, s-au lăudat cu amenzi și confiscări de peste 20 milioane lei, aplicate în doar 3 zile de controale ale declarațiilor în sistemul RO-transport.

Comunicatul ANAF s-a concentrat exclusiv pe sume, fără a avea un minim interes în a identifica și transmite câte dintre

aceste zeci de milioane au fost aplicate contribuabililor care manifestau un risc de fraudă. Cum cele 20 de milioane nu reprezintă producție la hectar sau într-o fabrică, ci sume confiscate de la contribuabili care stau în câmpul muncii, nu văd niciun motiv de laudă.

Această procedură RO e-transport care presupune obligativitatea ca, la momentul trecerii punctului de frontieră cu România, să se genereze un cod electronic de identificare a transporturilor, nu există în alte state. Fiind complet necunoscută operatorilor internaționali de transport, aceștia trec punctele de frontieră fără a avea nicio idee despre faptul că destinatarii români ai mărfurilor pierd întreaga contravaloare a acestora în lipsa respectivului cod.

Este inadmisibil ca o astfel de sancțiune a confiscării să se aplice în condițiile în care nu există nicio suspiciune de fraudă!

Este inadmisibil ca un stat să considere că o astfel de conduită bazată strict pe forță poate forma mentalități care vor genera în viitor conformare voluntară! Condamnabil mod de a fi aproape de contribuabil!

Am început luna iulie sub amenințarea relei-credințe…

*Acesta este Editorialul nr. 3/2024 al Revistei Tax Magazine. Mai multe detalii despre abonare găsiți **aici**.*